

İNSANIN YARATILIŞI

- Titan İapetos'un dört oğlu olmuştu: Menoitios, Atlas, Prometheus, Epimetheus. Menoitios ve Atlas'ın yazgılarını biliyoruz. Prometheus ve Epimetheus'un ise yazgıları başka türlü oldu. Bu iki kardeş insanın yaratılışında büyük bir rol oynadılar. Prometheus, kurnazlık ve zeka ile donatılmıştı. Titanların Zeus'a olan isyanı sırasında o tarafsızlığını korumuştur. Bu nedenle baş tanrı Zeus onu Olympos'a ölmez tanrılar arasına kabul etmişti. Ancak Prometheus, kendi ırkını mahveden Zeus ve diğer tanrılara büyük bir kin beslemekteydi. Bu bağlamda o daha sonra tanrıları inkar edecek, dünyanın başına bela olacak ve inanılmaz kötülükler işleyecek olan insanı yaratarak tanrılardan intikam alacaktır. Prometheus, ilk insanı yaratandır. O ilk insanı balçıktan yarattı. Bu balçığı da bazı kaynaklara göre su ile değil kendi gözyaşı ile yoğurdu ve bu karışımdan insanı yarattı. Ancak insan elbette doğanın en aciz yaratığı idi. Çıplaktı, kendini korumak için hiçbir güce sahip değildi. Yani aslan gibi pençelere, kuş gibi kanatlara, at gibi koşacak güçlü bacaklara vs., sahip değildi. İlk insanlar meyveler ile çiğ etlerle besleniyorlardı, elbise yerine yapraklara sarınıyorlardı, güneş görmeyen mağaralarda yaşıyorlardı. Bu nedenle Prometheus, yarattığı bu yaratıklara acımaya başladı Onları daha iyi yaşatabilmek, kendilerini vahşi hayvanlara karşı koruyabilmek, toprağı sürmeye yarayacak olan aletleri elde edebilmelerini sağlamak için Prometheus onlara madenleri işlemeyi ve ateşi vermeyi düşündü. Eline ağaçtan bir dal aldı ve Lemnos adasına gitti. Hephaistos'un, alevler saçan ocağına yaklaştı. Madenleri eriten kızgın ateşten bir kıvılcım aldı ve bunu insanlara götürdü. İşte o günden beri insanlar ateşin yardımı ile daha iyi koşullarda yaşamaya başladılar. Yiyeceklerini pişirebiliyor, soğuk havalarda ısınabiliyor ve aydınlanıyorlardı. Ancak insan bir süre sonra büyük bir gurura kapıldı ve tanrılar ile kendilerini bir, eşit görmeye başladılar. Onlara olan görevlerini, ödevlerini unuttular. Zeus, bu nedenle onlardan ateşi saklamıştı. Zeus, kendisinin haberi olmadan ateşi çalarak insanlara armağan eden Prometheus'a kızdı. Hephaistos'u çağırarak Prometheus'u ellerinden ve kollarından bir kayaya çaktırdı. Cezası bununla da bitmedi. Her sabah kocaman bir kartal gelip Prometheus'un ciğerlerini yemekteydi. Ciğer sabaha kadar yeniden oluşuyordu. Bu ceza tam bin sene sürecekti. Fakat daha sonra Zeus Prometheus'a acıdı, onu affetti ve tekrar ölmezlerin arasına aldı.

- Bir başka hikayeye göre ise Prometheus heykel yapmasını bilen bir titandı. O birçok heykel yapmış ve onlara can vermişti. İnsanlarda görülen bazı kusurlar buna atfedilir: Prometheus atölyesinde çalışmaktaydı. Çamurdan birçok kol, bacak, gövde vs. yapmıştı. Yaptığı bu parçaları birleştiriyor ve heykellerini tamamlıyordu. O sırada şarap tanrısı Dionysos geldi ve onu içmeye, eğlenmeye ikna etti. Prometheus, atölyesine döndüğünde biraz sarhoştur ve bu nedenle heykellerini yaparken bazı hatalar yaptı. Örneği, küçük bir gövdeye büyük bir baş taktı, uzun kolları küçük bir gövdeye ekledi. Bu nedenle insanın son halini alana kadar birçok prototipi oldu.
- **PROMETHEUS:** Titanlar soyundandır. Hesiodos'a göre İapetos ile Klymene'nin oğludur. Bu çiftin dört oğlu vardır ve hepsinin de kaderi tüyler ürperticidir. Neden Zeus, bu çocuklara karşı bu eşi görülmedik cezaları vermektedir? Çünkü Zeus'un İapetosogullarına özel bir hıncı vardır. Bu hıncın nedeni: Bu titanlar kafa gücünden pay almışlardır. Akıldan yana üstündürler. Onlar bu üstünlüklerinin farkındadırlar ve bundan dolayı Zeus'a karşı gelmişlerdir. Akıl gücü Zeus'un elindedir ve o bu güç aracılığı ile dünya egemenliğini ele geçirmiştir. Bu gücü bir başkasında görmek Zeus'u çok öfkelenendir. Prometheus'da Zeus'un bu öfkesini durmadan körükler. Prometheus'da aklını, geleceği önceden görme gücünü Zeus'u aldatmak için kullanır. Prometheus'un anlamı "önceden gören"dir (Erhat, 2003: 254-255).

İNSANLIĞIN DÖRT DEVRİ

- [Bu mit ile insanlık tarihi anlatılmaktadır. İnsanlığın böyle bir sıra düzeni içinde gelişim gösterdiği anlatılmak istenir.]
- Eski Yunanlılara göre önce erkekler yaratılmıştır. Kadın henüz dünyada yoktu.

- **1) “Altın Devri”:** İnsanlar bu devirde sonsuz bir mutluluk içinde yaşamaktadırlar. Onlar keder, üzüntü, yorgunluk nedir bilmeden tanrılar gibi yaşamaktaydılar. Bu devirde bahar sonsuzdu. Toprak kendiliğinden ürün vermekteydi. İnsanlar çeşit çeşit bol meyveler ile beslenmekteydiler. Ayrıca yaşlılıkta yoktu. İnsanlar daima genç, çevikti; neşe içindeydiler. Ölüm zamanı gelince ise insanlar acı çekmeden gülümseyerek tatlı bir uykuya dalar gibi hayata gözlerini yummaktaydılar.
- **2) “Gümüş Devri”:** Bu devirde insanlar bir önceki devre göre daha kalitesiz bir yaşam yaşamaktaydılar. İnsanlar da daha kalitesiz idi. Kavgacı, sorumsuzdular. Tanrılarına kurban sunmadan yaşamaktaydılar. Bu devirde insanların besini ekmektir. Bu devirde insanların ömürleri de çocukluk devri gibi geçirdi. Onlar gençlik çağına ulaştıkları zaman ömürleri de sona ererdi.
- **3) “Tunç Devri”:** Prometheus’un ateşi çalması ve onu insanlığa armağan etmesi bu devire rastlar. Ateş ile birlikte bu devir aslında medeniyete atılan ilk adımdır. Ateşi elde eden insanlar tembellikten kurtuldular. Yırtıcı, vahşi hayvanlara karşı kendileri koruyabildiler. Artık madenleri eritip, dökabiliyorlardı. Tunç silahlar kullanmaya başladılar. Bu devirde insanın besini etti.
- **4) Tunç devrinden sonra Hesiodos, bir kahramanlar devri geldiğini söyler.** Bu kahramanlar yetenekli ve soylu kişilerdir. Örneği Troya’da ölen yiğit savaşçılar. Bu devir bir yarı tanrılığın öne çıktığı bir aşamadır. Ancak çok kabul gören bir düşünce değildir. Çünkü birçokları Tunç devrinden hemen sonra Demir devrinin geldiğini bildirir.
- **5) “Demir Devri”:** Bu devir sefaletler ve cinayetler devridir. Bu aşamada insan vahşi hayvanlardan daha kan dökücü olmuştur. İnsan, Prometheus’un verdiği zekayı kullanarak demir ile önemli işler başarmakta ve medeniyette daha hızlı ve dev adımlar ile ilerlemektedir. Ancak büyük işler başaran insan bu devirde bütün tanrısal erdemlerini kaybetmiş, kabalaşmış, hayvanlaşmıştır. Kendi acizliğini unutarak Tanrılarını inkar etmiştir.